

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

de heer Paul Michel

tegen

de heer Douglas De Coninck, journalist (De Morgen)

Met een aangetekende brief van 26 mei 2004 dient de heer Paul Michel klacht in tegen journalist Douglas De Coninck naar aanleiding van een artikel met als titel 'Deur alweer open voor weggestuurde toplui VHM' in De Morgen van 17 mei 2004.

Met een aangetekende brief van 7 september 2004 dient Paul Michel een tweede klacht in tegen Douglas De Coninck, ditmaal naar aanleiding van een artikel in De Morgen van 4 augustus 2004 met als titel 'Schorsing VHM topman voorgoed ongedaan gemaakt'.

Met een aangetekende brief van 23 februari 2005 dient Paul Michel een derde maal klacht in tegen Douglas De Coninck, ditmaal naar aanleiding van een artikel in De Morgen van 19 februari 2005 met als titel 'Toen Greg Lemond op de massagetafel lag bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij'.

Met een aangetekende brief van 10 mei 2005 dient Paul Michel een vierde klacht in tegen Douglas De Coninck, ditmaal naar aanleiding van een artikel in De Morgen van 27 april 2005 onder de titel 'Topman VHM doorverwezen naar correctionele rechtbank'.

De ombudsman van de Raad voor de Journalistiek heeft de inhoud van de diverse klachtbrieven meegedeeld aan journalist Douglas De Coninck, die erop heeft geantwoord, onder meer in brieven van 7 december 2004, 15 maart en 26 april 2005. Klager heeft hierop geantwoord, onder meer in brieven van 2 februari en 31 maart 2005. Op de vierde klacht heeft de journalist niet meer geantwoord. Zowel klager als de journalist hebben de Raad voor de Journalistiek stukken bezorgd om hun stelling kracht bij te zetten.

Omdat de verschillende klachten in wezen dezelfde betwisting tot voorwerp hebben, heeft de Raad voor de Journalistiek besloten ze samen te behandelen.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 28 november 2005. Paul Michel is persoonlijk zijn standpunt komen toelichten. Journalist Douglas de Coninck, hoewel uitgenodigd, is niet verschenen op de hoorzitting.

DE FEITEN

Klager is leidend ambtenaar van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij. Hijzelf en de VHM zijn in 2001 in opspraak gekomen wegens beweerde onregelmatigheden, zowel bij de VHM zelf als in bepaalde lokale huisvestingsmaatschappijen. Daarover zijn binnen de VHM en ook op vraag van de Vlaamse overheid verschillende onderzoeken uitgevoerd. De kwestie verwekte grote belangstelling in de pers en in de politieke wereld. In november 2002 is klager voor zes maanden geschorst, maar zijn schorsing is in april 2003 ongedaan gemaakt door de Raad van State.

De krant De Morgen heeft de ontwikkelingen bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij steeds van nabij gevolgd. In 2003 heeft Paul Michel al eens twee klachten ingediend tegen artikelen van Douglas De Coninck die in De Morgen waren gepubliceerd. De Raad voor de Journalistiek heeft hierover op 11 maart 2004 een beslissing genomen.

De vier huidige klachten betreffen nieuwe artikelen van Douglas De Coninck waarin over klager geschreven wordt.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

In zijn vier klachtbrieven, zijn daaropvolgende brieven en zijn mondelinge uiteenzetting voor de rapporteringscommissie betoogt klager dat er in de artikelen van Douglas De Coninck meerdere feitelijke onjuistheden staan, die deel uitmaken van een campagne die de journalist tegen hem voert. Hij is niet bereid tot een minnelijke regeling, omdat de journalist volgens hem nu al vier jaar lang leugens en valse beschuldigingen over hem de wereld instuurt.

Zo is het volgens klager niet bewezen dat hij personeel van de VHM heeft ingezet voor zijn verkiezingscampagne en dat hij zijn zoon tegen de regels in aan een sociale woning heeft geholpen, zoals De Coninck schrijft. Deze beweringen zijn in strijd met de bevindingen van het administratief onderzoek dat op vraag van de Vlaamse regering is uitgevoerd bij de VHM, met de bedoeling om 'klaarheid en duidelijkheid te brengen in de in de pers geformuleerde aantijgingen', zoals de opdracht van de onderzoekers luidde.

Klager neemt het ook niet dat de journalist het voorstelt alsof hij geschorst is vanwege de bevindingen van het auditrapport, terwijl de reden voor zijn schorsing de persheisa was die er naar aanleiding van de beweerde onregelmatigheden binnen de VHM was ontstaan.

Voorts wordt volgens klager de partijdige opstelling van de journalist aangetoond door het feit dat hij in zijn artikel van 27 april 2005 wel uitvoerig berichtte over de verwijzing door de raadkamer te Brussel van klager naar de correctionele rechtbank, maar dat hij nadien geen melding heeft gemaakt dat de kamer van inbeschuldigingstelling op 14 juni 2005 klager buiten vervolging heeft gesteld.

De journalist voert aan dat klager telkens nieuwe klachten tegen hem indient, en hij betreurt het feit dat, hoewel hij steeds bereid blijft om klager te ontmoeten, klager daar niet wil op ingaan.

De journalist betoogt dat de aantijgingen in zijn artikelen gebaseerd zijn op de bronnen die hij heeft geraadpleegd en op de bevindingen van het interne onderzoek dat bij de VHM is uitgevoerd en dat door hem correct is geciteerd. Uit het interne onderzoek blijkt volgens de journalist dat klager is tussenbeide gekomen om zijn zoon aan een sociale woning te helpen. Meerdere getuigen bevestigen eveneens dat personeelsleden van de VHM werden ingezet in de verkiezingscampagne van klager.

De journalist stelt dat hij in een eerder artikel melding heeft gemaakt van het feit dat de schorsing van klager gemotiveerd werd door de persheisa die er was ontstaan.

BESLISSING

In zijn vier klachtbrieven verwijt klager de journalist meerdere fouten en onjuistheden. De Raad voor de Journalistiek beperkt zich in zijn beslissing tot de punten die klager op de hoorzitting van 28 november 2005 als de essentie van zijn geschil met de journalist naar voren heeft gebracht.

1. De Raad voor de Journalistiek is in het bezit gesteld van het syntheserapport dd. 31 mei 2002 van het onderzoek, dat op verzoek van de Vlaamse regering is opgesteld om 'klaarheid en duidelijkheid te brengen in de in de pers geformuleerde aantijgingen'. Hierin worden de feiten onderzocht die Douglas De Coninck in eerdere artikelen had bekendgemaakt. Het syntheserapport geeft geen uitsluitsel over de vraag of personeelsleden van de VHM tijdens de diensturen werden ingezet voor de verkiezingscampagne van klager. Wel citeert het

rapport getuigen die deze aantijging bevestigen. Voor wat dit onderdeel van de klacht betreft, kan de journalist niet worden verweten dat hij hiervan melding maakt.

2. Het syntheserapport bevestigt dat tot tweemaal toe de toewijzing van een sociale huurwoning aan de zoon van klager ‘niet gebeurde conform de geldende wetgeving’. Maar het syntheserapport stelt eveneens: ‘Er werden gedurende het gevoerde onderzoek geen concrete aanwijzingen gevonden die wijzen op actieve interventies bij de toewijzing van sociale woningen door de heer Michel (...)’ (p. 9/91), en ook: ‘In geen van de onderzochte dossiers werden evidenties aangetroffen die erop wijzen dat de heer Paul Michel zou zijn tussengekomen opdat aan personen, vermeld in de lijst van de heer Paul Michel of De Morgen, in afwijking van de toepasselijke toepassingsregels, een woning zou worden toegewezen.’ (p. 81/01). Wanneer Douglas de Coninck in De Morgen van 4 augustus 2004 schrijft: ‘Een door de Vlaamse regering bestelde audit toonde aan dat hij zijn eigen zoon tweemaal, tegen alle regels in, aan een sociale woning hielp’, dan heeft hij het auditrapport op zijn minst onzorgvuldig en onvolledig geciteerd. (*Zie de derde plicht in de Verklaring van de Plichten van de Journalist, aanvaard door de Internationale Federatie van Journalisten in Istanboel in 1972: ‘Alleen informaties publiceren waarvan de oorsprong gekend is; geen essentiële informaties schrappen, noch tekst of documenten verdraaien.’*)

3. Klager verwijt de journalist dat die het systematisch voorstelt alsof zijn schorsing het gevolg was van het auditrapport, terwijl de schorsing ingegeven was door de persheisa die rond zijn persoon was ontstaan en waarin de journalist een grote rol gespeeld had. In zijn artikel van 17 mei 2004 schrijft De Coninck: ‘Het duo werd twee jaar geleden samen met een andere VHM-topambtenaar op een zijspoor gezet, nadat de raad van bestuur zijn vertrouwen in het management had opgezegd. Aanleiding was een audit die de Vlaamse regering liet uitvoeren naar aanleiding van een artikelen reeks over ernstige misbruiken van gelden voor sociale huisvesting in De Morgen.’ en ook: ‘Nadat De Morgen uitgebreid publiceerde over de misbruiken en de Vlaamse regering een en ander liet verifiëren via haar dienst interne audit, werd Paul Michel door toenmalig minister Jaak Gabriëls (VLD) geschorst’ In het artikel van 4 augustus 2004 schrijft De Coninck: ‘Michel zag zich geschorst via een nogal merkwaardige brief, waarin De Ridder stelde dat zijn vertrek de beste oplossing zou zijn om de “persheisa” te stoppen.’ In het artikel van 27 april 2004 schrijft De Coninck: ‘De Raad van State maakte de maandenlange schorsing van Michel ongedaan, oordelend dat de man niets te verwijten viel en het slachtoffer werd van “een hetze”’. Uit deze citaten kan niet worden afgeleid dat de journalist het systematisch voorstelt alsof de schorsing van klager het gevolg was van het auditrapport.

4. In zijn artikel van 27 april 2005 maakt journalist De Coninck uitvoerig melding van de verwijzing van klager naar de correctionele rechtbank. Maar nadien heeft hij verzuimd te berichten over de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling van 14 juni 2005, waarbij klager buiten vervolging werd gesteld. De lezers van De Morgen, die voordien uitvoerig op de hoogte werden gehouden van de verwickelingen rond klager, is daarbij belangrijke informatie en een element in het voordeel van klager onthouden. De journalist is hier tekortgeschoten in zijn plicht om volledig en waarheidsgetrouw te berichten over een zaak die hij zelf in de openbaarheid heeft gebracht. (*Zie eveneens de derde plicht in de Verklaring van de Plichten van de Journalist.*)

De klacht is gegrond voor wat de onderdelen 2 en 4 betreft;

De klacht is ongegrond voor wat de onderdelen 1 en 3 betreft.

Brussel, 12 januari 2006.